

NECA

Nacionalinė elektroninių cigarečių asociacija

Merkinės g. 16-1, Vilnius, kodas 305728418

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Kancleriui Tomui Daukantui

Vyriausybės kanceliarijos Strateginio valdymo grupės vadovei Daivai Žaromskytei-Rastenei

Siunčiama el. p. daiva.zaromskyte@lr.lt; tomas.daukantas@lr.lt; lrkanceliarija@lr.lt

2026-09-08, Vilnius

DĖL DVIDEŠIMT PIRMOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PATVIRTINIMO

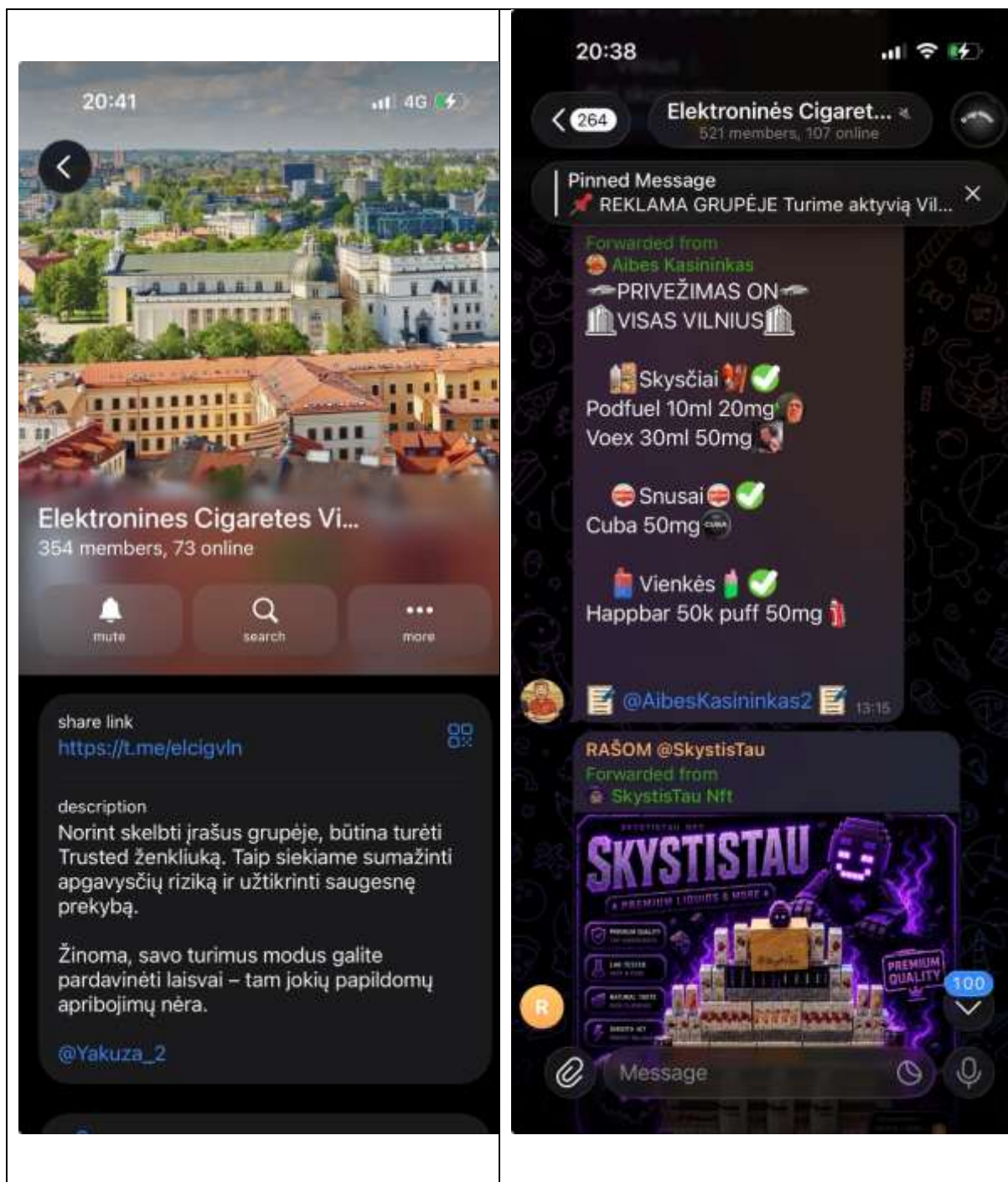
1. Nacionalinė elektroninių cigarečių asociacija (**Asociacija** arba **NECA**), vienijanti elektroninėmis cigaretėmis bei jų skysčiu prekiaujančius licencijuotus ūkio subjektus, susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės (**LRV**) paskelbtu Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projektu Nr. 26-11793 (**Plano projektas**), kuris paskelbtas derinti su suinteresuotomis pusėmis iki 2026-09-08 (įskaitytinai).
2. Asociacija, Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, teikia prašymą tikslinti Plano projekto 6.9 p. **iš jo pašalinant numatytą vienkartinį elektroninių cigarečių uždraudimą**. Šis Asociacijos prašymas grindžiamas žemiau nurodytais argumentais.
3. **Visų pirma**, Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157, (**LRV programa**) nėra numatytas vienkartinis el. cigarečių draudimas, todėl šis Plano projekto 6.9 p. nustatytas draudimas neįgyvendina LRV programos.
4. **Antra**, Plano projekte numatytas vienkartinis el. cigarečių draudimas prieš jo numatymą Plane reikalauja išsamių platesnių diskusijų bei akivaizdžiai šiuo metu nėra tikslingas nustatyti dėl žemiau nurodytų argumentų:
 - 4.1. Vienkartinės el. cigaretės sudaro didžiąją el. cigarečių rinkos dalį, iš kurių surenkamos biudžeto pajamos (akcizai) yra ne tik numatytos gynybos fondui, bet ir sudaro reikšmingą biudžeto pajamų dalį. 2027 metams el. cigarečių (vien tik iš akcizo) surenkamos planuojamos lėšos sudaro apie 80 mln. Eur., PVM mokestis vien tik nuo akcizo dalies – dar virš 16 mln. Eur. Todėl šių biudžeto pajamų praradimas turės reikšmingą įtaką biudžeto planavimui.
 - 4.2. Nėra jokių aiškių priežasčių drausti vienkartinės el. cigaretes. Pagal šiuo metu galiojantį Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą (**įstatymas**) už prekybos nepilnamečiams atvejus yra numatytos ne tik baudos (iki 20 000 Eur), bet ir licencijų atėmimas, todėl išimtinai **visi prekybos nepilnamečių tarpe atvejai – įsigijimai nelegalioje (šešėlinėje) prekyboje. Nėra nustatyta jokių licencijų atėmimo už prekybą nepilnamečiams asmenims atveju.**
 - 4.3. Fraunhofer tyrimo duomenimis, **šiuo metu nelegali el. cigarečių rinka sudaro apie 51 proc.**, o Muitinės departamentas viešai nurodo, kad: „*[Lietuvą jos masiškai patenka tranzitu, t. y. per kitas Europos Sąjungos valstybes, išnaudojant atvirą vidaus rinką]*“¹. Šiuo metu egzistuoja eilė interneto grupių, kuriose siūloma parduoti el. cigaretes už daugiau nei dvigubai mažesnę kainą nei rinkoje legaliai parduodami produktai, su siūlomu privežimu. Žemiau pateikiami tokių interneto grupių pavyzdžiai (pateikiamos Vilniaus mieste veikiančios grupės su bendrai daugiau nei 1000 parduotuvėmis):

¹ <https://kauno.diena.lt/naujienos/lietuva/salies-pulsas/sokas-puse-elektroniniu-cigareciu-rinkos-lietuvoje-seselyje-1747411>.

NECA

Nacionalinė elektroninių cigarečių asociacija

Merkinės g. 16-1, Vilnius, kodas 305728418

- 4.4. Nors pagal Įstatymą pats skelbimų platinimas jau laikomas neteisėta veikla bei juolab – faktinė nelicencijuota prekyba – kompetentingos institucijos nesiima jokių veiksmų užkardyti šią prekybą, Asociaciją bei jos narius informuodamos, kad pačios institucijos nustato savo veiklos prioritetus, į pateiktą informaciją yra nereaguojama mėnesių mėnesius. Būtent todėl, legaliai parduodamų vienkartinų el. cigarečių uždraudimas niekaip neišspręs šių gaminių prieinamumo nepilnamečiams problemų, o priešingai – tik išaugins bendrą nelegalios prekybos mastą, kuria šiuo metu užsiima ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizuotos nusikalstamos grupės.
- 4.5. Galiausiai, siūlomą vienkartinų el. cigarečių draudimą būtina kompleksiškai vertinti su kitomis Seimo jau priimtomis reguliacinėmis priemonėmis – pagal Įstatymą nuo 2027-07-01 įsigalioja banderolių reikalavimai el. cigaretėms, įskaitant vienkartinės el.igaretės, nustatyti griežti

NECA

Nacionalinė elektroninių cigarečių asociacija

Merkinės g. 16-1, Vilnius, kodas 305728418

licencijų, jų atėmimo reikalavimai, itin aukšti akcizų tarifai (šiuo metu Lietuvoje galioja 5 kartus didesnis akcizo el. cigarečių skysčiui dydis nei kaimyninėse Baltijos šalyse) ir kitos reguliacinės priemonės. Rinkai bei institucijoms šiuo metu ruošiant banderoles el. cigaretėms yra nesuprantamas lygiagretus jų draudimo planas.

- 4.6. Vienkartines el. cigaretes įsigijant iš legalių prekybos vietų (licencijuotų subjektų) yra užtikrinama gaminio kontrolė, o dėl jų sandarumo nėra galimas jose esančio skysčio maišymas su kitomis draudžiamomis medžiagomis.

5. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, NECA prašo patikslinti Plano projekto 6.9 p. ir jį išdėstyti sekančiai:

„~~Uždrausti vienkartinės elektronines cigaretes ir~~ mažinti elektroninių cigarečių patrauklumą reglamentuojant pakuočių išvaizdą ir griežtinant sankcijas už teisės aktų pažeidimus“

Nacionalinės elektroninių cigarečių asociacijos vardu

Justinas Poderis